

ΑΝΑΒΙΩΣΗ ΕΘΙΜΩΝ

Η Αποκριά
στη Βόρεια
Ελλάδα

Το ξανθιώτικο καρναβάλι, οι Γενίτσαροι και οι Μπούλες της Νάουσας, οι φανοί της Κοζάνης και οι Κουδουνοφόροι του Σοχού κατέχουν τα σκήπτρα. **»24**

Αναβίωση πατροπαράδοτων εθίμων και παραδοσιακά γλέντια ετοιμάζουν οι δήμοι **Καρναβάλι Αποκριά στη Θεσσαλονίκη και στη Βόρεια Ελλάδα**

Το ξανθιώτικο καρναβάλι, οι Γενίτσαροι και οι Μπούλες της Νάουσας, οι φανοί της Κοζάνης και οι Κουδουνοφόροι του Σοχού κατέχουν τα σκήπτρα της αποκριάτικης διασκέδασης στη Βόρεια Ελλάδα.

Της **Βαρβάρας Ζούκα**

Πληθώρα εκδηλώσεων για την Κυριακή της Αποκριάς αλλά και για την Καθαρά Δευτέρα έχουν προετοιμάσει και οι δήμοι του πολεοδομικού συγκροτήματος και της ευρύτερης περιοχής της Θεσσαλονίκης.

Στο δήμο Θεσσαλονίκης το καθιερωμένο γλέντι για τα Κούλουμα θα στηθεί στην πλατεία Τσιάντρα, στην περιοχή του Κεδρηνού Λόφου. Στην εκδήλωση, που θα αρχίσει στις 11 το πρωί, θα συμμετάσχουν "Τα Χάλκινα της Γουμένισσας", καθώς και τα χορευτικά συγκροτήματα του πολιτικού λαογραφικού συλλόγου "Οι Φίλοι της Παράδοσης". Στον κόσμο που θα επιλέξει να πετάξει χαρταετό στον Κεδρηνό Λόφο θα προσφερθούν σαρακοστιανά εδέσματα.

Με παραδοσιακούς χορούς από τη Μακεδονία, τη Θράκη, τη Μικρά Ασία, την Κρήτη και τον Πόντο θα γιορταστούν τα Κούλουμα στην περιοχή της Τούμπας. Η γιορτή της τέταρτης δημοτικής κοινότητας θα φιλοξενηθεί στον αύλειο χώρο του Πολιτιστικού Κέντρου Τούμπας (συμβολή της Γρηγορίου Λαμπράκη με την Παπαηλιάκη) και θα αρχίσει στις 10.30 το πρωί.

Με τα "Χάλκινα της Γουμένισσας" θα διασκεδάσουν όσοι βρεθούν την Καθαρά Δευτέρα στο άλσος της Νέας Ελβετίας, όπου διοργανώνεται ξεχωριστή εκδήλωση από την πέμπτη δημοτική κοινότητα. Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης στους παρευρισκόμενους θα προσφερθούν παραδοσιακά εδέσματα, ενώ τα παιδιά θα έχουν την ευκαιρία να συμμετάσχουν σε σειρά αποκριάτικων δραστηριοτήτων.

Με χαρταετούς, κλόουν και ζωγραφική θα γιορτάσουν την Καθαρά Δευτέρα τα παιδιά που θα συμμετάσχουν στη γιορτή την οποία διοργανώνει η δημοτική ενότητα της Τριανδρίας στο πάρκο Μέσα Γειτονιάς Κύπρου. Η γιορτή, που απευθύνεται σε μικρούς και μεγάλους, θα αρχίσει στις 11 το πρωί και περιλαμβάνει παραδοσιακή μουσική, χορό και πλούσια εδέσματα. Όπως γνωστοποιήθηκε από τους διοργανωτές, σε περίπτωση βροχής η εκδήλωση

θα πραγματοποιηθεί στον αύλειο χώρο του παλαιού 1ου δημοτικού σχολείου.

ΣΤΗΝ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑ

Στο δήμο Καλαμαριάς το καθιερωμένο παραδοσιακό γλέντι για τα Κούλουμα θα φιλοξενηθεί στους χώρους του πρώην στρατοπέδου Κόδρα. Εκεί θα στηθεί ένα μεγάλο υπαίθριο τραπέζι, όπως άλλωστε το απαιτεί η παράδοση, ενώ οι παρευρισκόμενοι θα διασκεδάσουν με το μουσικό συγκρότημα "Γραικοί". Η εκδήλωση θα αρχίσει στις 10.30 το πρωί και θα κρατήσει μέχρι αργά το μεσημέρι. Στα παιδιά ο δήμος Καλαμαριάς θα προσφέρει πολύχρωμους χαρταετούς.

ΣΕ ΠΥΛΑΙΑ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ

Ένα ξέφρενο αποκριάτικο πάρτι ετοιμάζει για τη σημερινή ημέρα ο δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη. Μικροί και μεγάλοι καλούνται να προσέλθουν στις 11.30 το πρωί στην αίθουσα "Αίτσα Φωκίδα", στο δημαρχείο του Πανοράματος, για να διασκεδάσουν με ξυλοπόδαρους, κλόουν, θεατρικά παιχνίδια και παντομίμα.

Οι αποκριάτικες εκδηλώσεις του δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη κορυφώνονται στις 11 το πρωί της Καθαράς Δευτέρας στο χώρο του πέτρινου πολιτιστικού κέντρου της Πυλαίας. Υπό τους ήχους ελληνικής παραδοσιακής μουσικής και με τη συμμετοχή χορευτικών συγκροτημάτων της περιοχής θα προσφέρονται νόστιμα σαρακοστιανά εδέσματα και άφθονο κρασί σε όλους τους επισκέπτες, καθώς και χαρταετοί στα παιδιά.

ΣΤΟ ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟ

Εκδηλώσεις για τα Κούλουμα σε όλες τις δημοτικές ενότητες διοργανώνει ο δήμος Ωραιοκάστρου. Θα αρχίσουν στις 12 το μεσημέρι και περιλαμβάνουν πλούσια σαρακοστιανά εδέσματα και το καθιερωμένο πέταγμα του χαρταετού.

Στο Ωραιόκαστρο τα Κούλουμα θα γιορταστούν στην περιοχή "Αλώνια", στη Δητή στην περιοχή "Μύλος", στο Μελισσοχώρι, στη Νέα Φιλαδέλφεια και στο Δρυμό στις πλατείες των χωριών, στον Πεντάλοφο και στο Μονόλοφο στα δημοτικά σχολεία, στο Μεσαίο στο χώρο της πρώην κοινότητας Μεσαίου και στο Πετρωτό στην αυλή της εκκλησίας.

ΣΕ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΟΥΣ-ΜΕΝΕΜΕΝΗ

Στα τέσσερα Κέντρα Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων θα φιλοξενηθούν οι εκδηλώσεις τις οποίες προετοιμάζει ο δήμος για τα Κούλουμα. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει χορό, τραγούδι, μουσική και ασφαλώς την παραδοσιακή φασολάδα.

Οι εκδηλώσεις θα αρχίσουν στις 11 το πρωί και θα φιλοξενηθούν στα Α' και Β' ΚΑΠΗ Αμπελοκήπων (διεύθυνση: Βύρωνος και Κένεντι γωνία - 28ης Οκτωβρίου και Ελευθερίας γωνία), καθώς και στα Α' και Β' ΚΑΠΗ Μενεμένης (Έλλης Αλεξίου 10 - ΚΑΠΗ Δενδροποτάμου).

ΣΕ ΝΕΑΠΟΛΗ-ΣΥΚΙΕΣ

Τέσσερις ξεχωριστές γιορτές, μία σε κάθε δημοτική ενότητα, προετοιμάζει για τον εορτασμό της Καθαράς Δευτέρας ο δήμος

Νεάπολης-Συκεών. Το γλέντι σε όλες τις περιοχές θα αρχίσει από τις 10 το πρωί.

Στις Συκιές τα Κούλουμα θα γιορταστούν στο δημοτικό άλσος στην περιοχή της Δενδροφυτείας, στη Νεάπολη στο ανοικτό θέατρο στην περιοχή του πρώην στρατοπέδου Στρεμπενιώτη, στα Πεύκα στο άλσος "πατήρ Μεταξά" και στον Άγιο Παύλο στην είσοδο του Κήπου του Πασά.

ΣΤΟΝ ΠΑΥΛΟ ΜΕΛΑ

Στους χώρους του πρώην στρατοπέδου Καρατάσιου θα γιορτάσουν την Κυριακή της Αποκριάς οι κάτοικοι αλλά και οι επισκέπτες του δήμου Παύλου Μελά. Τα παιδιά θα διασκεδάσουν με μουσική, χορό, τραγούδι και άλλες αποκριάτικες δράσεις, ενώ θα λειτουργήσουν εργαστήρια κατασκευής μάσκας, καπέλων και χαρταετών.

Την Καθαρά Δευτέρα επίκεντρο των εκδηλώσεων θα είναι το πρώην στρατόπεδο "Παύλου Μελά", όπου θα οργανωθεί ένα υπαίθριο γλέντι με μουσική και πλούσια σαρακοστιανά εδέσματα.

ΣΕ ΚΟΡΔΕΛΙΟ-ΕΥΟΣΜΟ

Τρία τραπέζια για τον εορτασμό της Καθαράς Δευτέρας στρώνει ο δήμος Κορδελιού-Ευόσμου. Οι εκδηλώσεις θα αρχίσουν στις 10.30 το πρωί και θα φιλοξενηθούν στον αύλειο χώρο του 1ου δημοτικού σχολείου Ελευθερίου-Κορδελιού, στο Β' ΚΑΠΗ (πάρκο Αγαμέμνονος) και στο πάρκο Προσκοπίων. Οι παρευρισκόμενοι θα γευτούν σαρακοστιανά εδέσματα και θα απολαύσουν ένα ξεχωριστό πρόγραμμα με παραδοσιακή μουσική και χορούς.

ΣΤΗ ΘΕΡΜΗ

Παιδική καρναβαλική παρέλαση οργανώνεται στις 11 σήμερα το πρωί στην περιοχή του Τριλόφου και συγκεκριμένα στο πάρκο "Στεφανιά". Θα ακολουθήσει το "γαϊτανάκι" αλλά και γιορτή με μουσική, χορό και πλούσια εδέσματα.

Την Καθαρά Δευτέρα ο δήμος Θέρμης προσκαλεί τον κόσμο σε ένα μεγάλο γλέντι στην περιοχή του φράγματος. Η γιορτή στο φράγμα της Θέρμης θα αρχίσει στις 11 το πρωί. Παράλληλα εκδηλώσεις για τα Κούλουμα θα φιλοξενηθούν στην πλατεία των Βασιλικών αλλά και στην κεντρική πλατεία της Σουρωτής.

ΣΤΗ ΧΑΛΚΗΔΟΝΑ

Το έθιμο με τις "γιαουρτομαχίες" αναβιώνει σήμερα στην περιοχή της Χαλκηδόνας με πρωτοβουλία του οικείου μορφωτικού και πολιτιστικού συλλόγου. Η γιορτή θα αρχίσει στις 12 το μεσημέρι, ενώ σε αυτή έχουν δηλώσει συμμετοχή εκατοντάδες μικροί και μεγάλοι.

Σοχός Αναβιώνει το έθιμο των Κουδουνοφόρων

Άρρηκτα συνδεδεμένο με τη μακρά ιστορία και τις παραδόσεις του τόπου, στο Σοχό θα αναβιώσει και φέτος το έθιμο των Κουδουνοφόρων Καρναβαλιών. Πρόκειται για μασκαράδες με ιδιότυπες μεταμφιέσεις, οι οποίοι θεωρούνται προστάτες της υγείας και της σοδειάς.

Κρατώντας από ένα μπουκάλι κρασί και ένα ξύλινο σπαθί, την Κυριακή της Αποκριάς τα καρναβάλια πλημμυρίζουν τους δρόμους του Σοχού, συμπαρασύροντας στο ξέφρενο γλέντι μικρούς και μεγάλους. Οι Κουδουνοφόροι Καρναβαλιστές είναι αθυρόστομοι, φορούν ρούχα φτιαγμένα από δέρμα μαύρου τράγου και, όπως μαρτυρά το όνομά τους, ξεχωρίζουν για τα κουδούνια που φέρουν στο λαιμό τους. Η παράδοση τα θέλει πέντε στον αριθμό, περί τα 20 κιλά στο βάρος και "κατάλληλα" σε

μέγεθος, σχήμα και απόδοση ήχου. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο οι παλιοί Κου-

δουνοφόροι έφταναν έως και τα κτηνοτροφικά κέντρα του Έβρου για την ανεύρεσή τους.

Σύμφωνα με τις τοπικές δοξασίες οι Κουδουνοφόροι παριστάνουν τους στρατιώτες

του Αγίου Θεοδώρου, που, όταν κάποτε πολιορκήθηκαν στην περιοχή του Σοχού, κατόρθωσαν να ξεφύγουν φορώντας προβιές από μαύρους τράγους.

Οι εκδηλώσεις στο Σοχό θα αρχίσουν από τις 11 σήμερα το πρωί. Το μεσημέρι και μέχρι αργά το απόγευμα θα οργανωθεί μία παρωδία γάμου. Η προετοιμασία και το ντύσιμο της νύφης θα γίνουν στην κεντρική πλατεία, το ξύρισμα του γαμπρού στην παιδική χαρά Αθανασιάδη, ενώ οι συγγενείς του κουμπάρου θα συγκεντρωθούν στην τοποθεσία "Δύο Βρύσες".

Την Καθαρά Δευτέρα θα αναβιώσει το έθιμο της συγχώρεσης, το λεγόμενο "προσταβάνι". Όπως προβλέπεται, οι νεότεροι προσφέροντας από ένα πορτοκάλι και φιλώντας το χέρι των γηροντότερων ζητούν τη συγχώρεσή τους.

Το Ξανθιώτικο καρναβάλι

Η μεγάλη παρέλαση με τη συμμετοχή αρμάτων και χιλιάδων καρναβαλιστών κυριαρχεί στις σημερινές εκδηλώσεις στην Ξάνθη, η οποία κάθε χρόνο προσελκύει το ενδιαφέρον πολλών επισκε-

πτών. Με τη λήξη της παρέλασης θα αρχίσει ένα μεγάλο γλέντι, ενώ οι εκδηλώσεις θα ολοκληρωθούν με το "κάψιμο του Τζάρου" δίπλα στον Κόσυνθο ποταμό.

Οι Γενίτσαροι και οι Μπούλες της Νάουσας

Οι Γενίτσαροι και οι Μπούλες είναι οι πρωταγωνιστές στο ξακουστό καρναβάλι της Νάουσας, το οποίο έχει τις ρίζες του στην περίοδο της Τουρκοκρατίας. Την Κυριακή της Αποκριάς οι Γενίτσαροι ντύνονται στο πρώην σησαμοτριβείο "Μάκη" και, αφού πάρουν την άδεια από το δήμαρχο, ξεχύνονται κατά μπουλούκια στους δρόμους της πόλης. Το μεσημέρι οργανώνεται η "μεγάλη πα-

τινάδα", που καταλήγει σε πέντε στέκια γλεντιού. Σήμερα το σιντριβάνι της πλατείας Καρατάσου δεν θα είναι γεμάτο με νερό αλλά με 30 τόνους κρασιού.

Την Καθαρά Δευτέρα οι Γενίτσαροι και οι Μπούλες θα κυκλοφορούν στη Νάουσα χωρίς το προσωπείο, ενώ παραδοσιακά γλέντια για τα Κούλουμα θα οργανωθούν σε κεντρικές περιοχές.

Οι φανοί της Κοζάνης

Στην Κοζάνη κυριαρχούν οι παραδοσιακοί φανοί, οι φωτιές που ανάβουν στις γειτονιές της πόλης ως σύμβολο του εξαγνισμού και της λατρείας της φύσης. Από την Τσικνοπέμπτη έως και το Σάββατο της Μεγάλης Αποκριάς σε κάθε γειτονιά της Κοζάνης ανάβει καθημερινά από ένας φανός.

Οι εκδηλώσεις κορυφώνονται την Κυριακή της Αποκριάς με το άναμμα και των δεκατεσσάρων φανών που έχουν

στηθεί στις γειτονιές. Οι φανοί ανάβουν στις 7.30 το απόγευμα και αμέσως αρχίζουν το τραγούδι και ο χορός γύρω από τη φωτιά.

Στους επισκέπτες κάθε φανού προσφέρονται άφθονο κρασί και διάφορα παραδοσιακά εδέσματα, όπως είναι τα κιχιά (στριφτές τυρόπιτες με κοζανίτικη συνταγή). Νωρίτερα το μεσημέρι πραγματοποιείται παρέλαση καρναβαλιστών και αρμάτων.